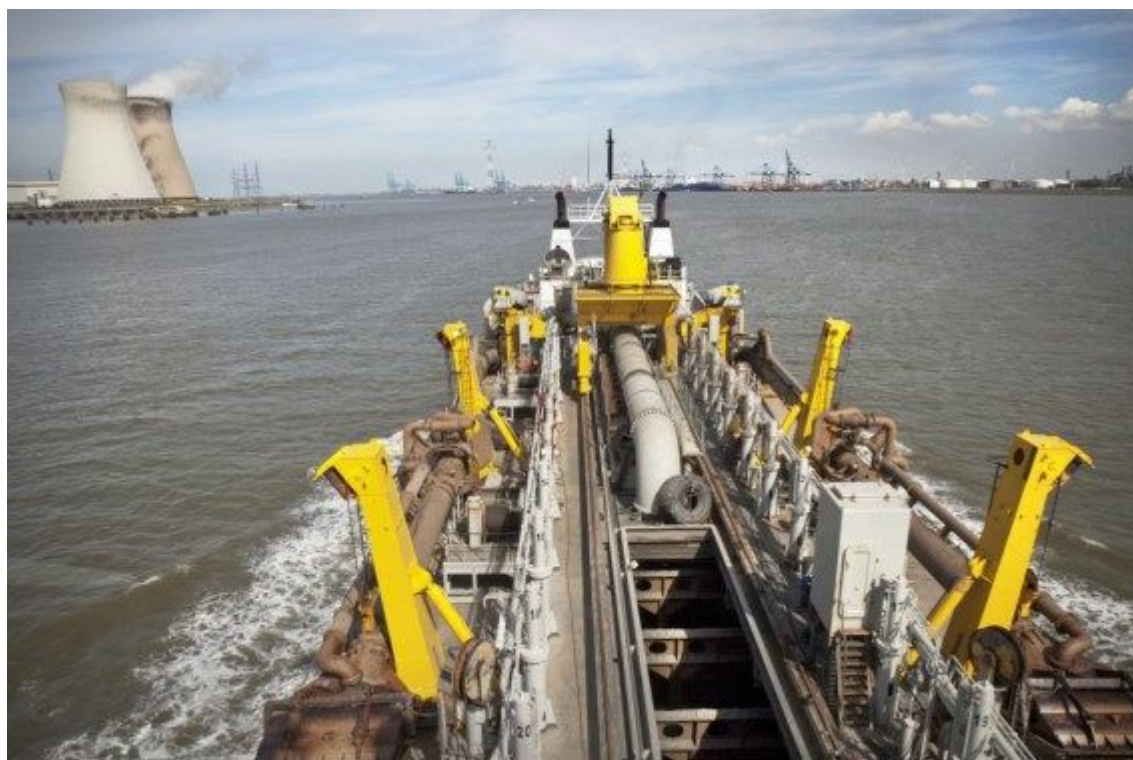

ZWARE KRITIEK VAN REKENHOF

Vlaamse overheid slaat modderfiguur met baggerwerken

10 MAART 2016 | Pascal Sertyn (<http://www.standaard.be/auteur/pascal-sertyn>)

Het Rekenhof wrijft de Vlaamse overheid aan onzorgvuldig en zelfs onwettig om te springen met de centen die ze uittrekt voor baggerwerken in en rond de havens. Het sterkste staaltje: 50 miljoen huur betalen voor een zo goed als ongebruikte kleiput.

Baggerboot van Jan De Nul in de haven van Antwerpen. Dieter Telemans

Het Rekenhof heeft met een loep de baggerwerken om havens en binnenwateren voldoende diep te houden voor de scheepvaart bekeken. Het besluit is dat de Vlaamse overheid een modderfiguur slaat.

De Vlaamse overheid worden onzorgvuldigheid en zelfs onwettige praktijken aangewreven. De bevoegde minister van Openbare Werken, Ben Weyts (N-VA), heeft al beterschap beloofd.

Het Rekenhof doet een frappante vaststelling. De baggerwerken hebben een aanzienlijke achterstand opgelopen omdat de overheid te weinig geld uittrekt voor het onderhoud van onze binnenwateren. Maar tegelijk wordt er niet bepaald efficiënt omgesprongen met die schaarse middelen. Sommige baggerpraktijken hebben alles weg van water naar de zee dragen.

Huur een kleiput voor 50 miljoen en gebruik hem niet

Zo huurt de Vlaamse overheid al sinds 2006 een kleiput op de grens van Kruibeke en Zwijndrecht. De bedoeling was die te vullen met vervuilde baggerspecie uit de waterwegen voor de binnenvaart. Maar tot eind 2014 bleef dat bij goede voornemens. Amper 3,3 procent van het volume van de put werd benut. Terwijl al die jaren wel volop huur moest worden betaald. Eind 2014 was de totale huursom al opgelopen tot 47,6 miljoen euro. De put mocht niet gebruikt worden omdat de nodige vergunningen ontbraken. Minister Weyts heeft intussen aan het Rekenhof laten weten dat die er eindelijk zijn.

Een ander sterk staaltje is het opslaan van baggerspecie in overdieptes op de bodem van het Kanaaldok in de Antwerpse haven. Die specie ligt daar te wachten om verwerkt te worden in Amoras, de splinternieuwe verwerkingsinstallatie voor baggerslib.

Het Rekenhof stuitte daar op een absurde praktijk. De helft van de opgeslagen modder blijkt teruggevloeid te zijn in het dok. ‘Wat weggevloeid is moet daarna weer opgebaggerd worden en opgeslagen in de overdiepte. Waarna een deel andermaal wegvloeit’, meldt het Rekenhof. Dat hecht ook weinig geloof aan het prijskaartje van 3,8 miljoen euro dat de administratie op dat extra vulwerk plakt. Omdat er geen documenten kunnen worden voorgelegd die dat onderbouwen.

Royale contracten zonder marktbevraging

Verder vindt het Rekenhof dat de Vlaamse overheid het Antwerpse havenbestuur bijzonder royaal heeft betaald voor onderhoudsbaggerwerken achter de sluizen. Daardoor heeft het in de periode 2009 tot 2012 bijna de helft meer betaald dan de marktprijs. In euro kwam het neer op 8 miljoen euro meer.

Daarbij komt de vaststelling dat het havenbestuur geen openbare aanbesteding heeft georganiseerd en de werken heeft laten uitvoeren door zijn eigen baggerbedrijf.

Het onderzoek legt ook bloot dat er heel wat is misgegaan bij de bouw van de slibverwerkingsfabriek Amoras in de Antwerpse haven. Waardoor de kostprijs opliep van 65 tot 159 miljoen euro. Het Rekenhof vindt het niet kunnen dat alle meerwerken zonder enige marktvrage uitgevoerd werden door dezelfde aannemer die de fabriek heeft gebouwd.

De meerkosten zijn te wijten aan een onzorgvuldige voorbereiding van het Amoras-project, vindt het Rekenhof. Balsem op de wonde: ondanks die meerkosten is Amoras nog altijd de helft goedkoper dan de klassieke methode van slibverwerking door opslag. Maar die besparing had dus nog zoveel groter kunnen zijn.

Onwettig sinds 1972

Ten slotte krijgt minister Weyts de dringende raad komaf te maken met een baggercontract voor de Waaslandhaven op de linker Scheldeoever dat al meegaat sinds 1972. Dit contract is volgens het Rekenhof onwettig.

De werken werden toen zonder openbare aanbesteding toegekend aan de twee grote Belgische baggeraars Deme en Jan De Nul. Daar komt nog bij dat de opdrachten die in het contract waren

opgenomen onrechtmatig werden uitgebreid en gewijzigd. Wat heeft geleid tot aanzienlijke bijkomende uitgaven.

Het contract heeft de twee baggeraars intussen al bijna 600 miljoen euro opgeleverd.

PASCAL SERTYN

Pascal Sertyn is redacteur economie bij De Standaard.

Minister Weyts krijgt de dringende raad komaf te maken met een baggercontract dat al meegaat sinds 1972. Omdat het onwettig is